

ภูมิอากาศจังหวัดกำแพงเพชร

ที่ตั้งและอาณาเขต

กำแพงเพชรเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 358 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 8,607 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,379,687 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดสุโขทัยและตาก
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดพิจิตรและพิษณุโลก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดตาก

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดกำแพงเพชร มีแม่น้ำปิงไหลผ่านตัวจังหวัด ทางทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ภูเขาสูงสลับซับซ้อน ด้านเหนือและตอนกลางของจังหวัดเป็นเนินเขาเตี้ยๆ สลับกับที่ราบ ส่วนทางด้านตะวันออกและใต้ของจังหวัดเป็นลักษณะที่ราบลุ่มแม่น้ำเหมาะแก่การเพาะปลูก

สภาวะอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดกำแพงเพชร ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดกำแพงเพชรมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไไปกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝนทำให้มีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดกำแพงเพชร พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมมีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือ เดือนธันวาคมและมกราคม

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดกำแพงเพชรอยู่ในภาคเหนือตอนล่าง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนและเป็นพืดแนวยาว ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 27.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.6 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน เคยตรวจอุณหภูมิสูงสุดได้ 44.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 ส่วนฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.2 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศหนาวที่สุดอยู่ในเดือนธันวาคมและมกราคม
อุณหภูมิต่ำที่สุดของจังหวัดนี้ 8.2 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 26 และ 27 ธันวาคม 2542

ฝน

จังหวัดกำแพงเพชรทางตอนบนของจังหวัดบริเวณอำเภอเมืองและอำเภอพรานกระต่าย
กับทางตอนล่างบริเวณอำเภอชาลวบุรีมีปริมาณฝนสูงกว่าบริเวณอื่น โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ย
ประมาณ 1,200 – 1,300 มิลลิเมตร ส่วนพื้นที่ด้านตะวันออกมีปริมาณฝนต่ำกว่า 1,000 มิลลิเมตร
โดยเฉพาะที่อำเภอคลองขลุงและอำเภอไทรงาม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 700 – 800 มิลลิเมตร โดยบริเวณ
อำเภอเมือง ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1,291.5 มิลลิเมตร และมีวันฝนตก 123 วัน เดือนที่มีฝนตกมาก
ที่สุดคือเดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 268.0 มิลลิเมตร และมีวันฝนตก 19 วัน ปริมาณฝนมาก
ที่สุดใน 1 วัน วัดได้ 248.9 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านจังหวัดกำแพงเพชร มีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้
และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก และเคลื่อนมาทางตะวันตกผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชา
หรือลาว ก่อนเข้าสู่ประเทศไทย จึงทำให้พายุอ่อนกำลังลงอยู่ในชั้นพายุดีเปรสชัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิด
ความเสียหายเนื่องจากลมแรงมากนัก แต่จะทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากจนเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้
ในบางพื้นที่ ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไปจนถึงต้น
เดือนพฤศจิกายน โดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม เป็นระยะที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อน
เข้าสู่จังหวัดนี้ได้มากที่สุด

จากสถิติในคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2565 มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่จังหวัด
กำแพงเพชร 8 ลูก และมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเข้ามาในเดือนสิงหาคม 1 ลูก
(2508) เดือนกันยายน 1 ลูก (2512) และเดือนตุลาคม 6 ลูก (2507(2), 2510, 2513, 2523, 2551)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยากำแพงเพชร

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้จากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยากำแพงเพชร
ซึ่งทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยา
เพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติในคาบ 30 ปี ทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาวินละ 8 เวลา
คือเวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น.

สถานีตรวจอากาศกำแพงเพชร ตั้งอยู่ที่ถนนดำรง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
62000 มีที่ทำการอยู่หลังศาลากลางจังหวัด หรือที่ละติจูด 16 องศา 29 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 99
องศา 32 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 80 เมตร

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 - 2563
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 - 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มกราคม 2566